7/1909

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/00616
KONU :

ANKARA
05/03/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :10.02.20043 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4442 sayılı yazınız.

Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'in 7/1911 esas no,lu yazılı soru önergesi ve İzmir Milletvekili Erdal KARADEMİR'in 7/1909 esas no"lu yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Mehmet AYDIN
Devlet Bakanı

EK:2 Adet Soru Önergesi

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.lığı Gn.Sekr.

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1909

İzmir Milletvekili Erdal Karademir'in 26/01/2004 tarih ve 7/1909-4471 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesine verilen cevaplar:

Kurban ibadeti; dini hayatımızda ve milli geleneğimizde sosyal yaşantımızı yakından etkileyen önemli bir ibadettir.

Kurban bayramında ibadet maksadıyla kurban kesmek isteyen vatandaşlarımızın, kurbanlarını dini usullere, sağlık ve çevre temizliğine uygun bir tarzda kesmelerine veya vekalet aracılığıyla kestirmelerine yardımcı olmak maksadıyla; Bakanlar Kurulunun 21/11/2001 tarih ve 24590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararı ve 18/08/2002 tarih ve 24850 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik uyarınca bu görev Başkanlığa verilmiş, mezkur mevzuat gereği; il ve ilçelerde Kurban Hizmetleri Komisyonları oluşturulmuş, gerçek ve tüzel kişilerin kurban kesim işlerini düzenleyebileceklerine de Yönetmelikte yer verilmiş, ayrıca, bahse konu Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesi uyarınca vatandaşlarımıza yardımcı olmak için Diyanet İşleri Başkanlığınca vekalet yoluyla kurban kesim organizasyonu düzenleneceği ve bu hizmet için Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapılarak mali konularda adı geçen vakfın yetkili kılınacağı hükme bağlanmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı, T.C. Anayasasının 48. maddesinde yer alan "Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme yapma hürriyetine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir." hükmüne ve Türk Kanunu Medenisine dayanılarak kurulmuş, senedi bağımsız mahkemelerce onanmış, Genel Merkezinde 200 personeli iş sahibi yapmış, kanuni dayanağı konusunda hiçbir şüphe ve tereddüt bulunmayan ve resmi denetim organları tarafından denetlenen bir vakıftır.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın vekaletle kurban kesme organizasyonu, Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesinde **"Kurban ibadetini yerine getirmek isteyen vatandaşlar için Başkanlıkça her yıl vekalet yoluyla kurban kesim organizasyonu düzenlenir. Başkanlık bu hizmet için Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapar. Gerçek ve tüzel kişiler de bu Kararda yer alan usul ve esaslara göre bizzat veya vekalet yolu ile kurban kesebilirler, organizasyon yapabilirler"** ve 8 inci maddesinde **"Başkanlık, vekaleten kurban kesim organizasyonu hizmetlerinin muhasebe kısmı ile ilgili çalışmalarında Vakıf ile işbirliği yapar."** hükümlerine dayanmaktadır.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi 2004 yılında da, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yürütülen vekaletle kurban kesim organizasyonu çerçevesinde vakfa bağışlanan kurbanlardan bir bölümü Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırım, Kuzey Irak, Gürcistan (Acara bölgesi) ve Kırgızistan gibi ülkelerde Din Hizmetleri Müşavirlerinin gözetim ve denetiminde dini usullere uygun olarak kesilmiş, kurban etleri de mahallindeki ihtiyaç sahibi dindaş ve soydaşlarımıza dağıtılmıştır. Diğer bir bölümü yurtiçinde kestirilerek ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. Ancak bunların isimlerinin açıklanması durumunda rencide olacakları düşünüldüğünden açık adreslerinin verilmesi cihetine gidilmemiştir. Dağıtılması mümkün olamayan kurbanların kestirilmesi için ihale açılmış ve ihaleyi alan firma ile düzenlenen sözleşmeye, etlerin firma tarafından satın alınacağına dair hüküm de konulmuştur. Bu şekilde nakde çevrilen etlerden elde edilen gelirlerin tamamı da ayni ve nakdi yardım olarak kendilerine et ulaştırılamayan ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza dağıtılmaktadır. Tüm bu hususlar önceden yapılan duyurularda belirtilmekte ve vatandaşlarımız da bilgilendirilmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı'nca 1993 yılından buyana vekalet yoluyla kurban kesimi kampanyası düzenlemektedir. 2002 yılına kadar bu işlemler bir devlet kurumu olan Et ve Balık Ürünleri A.Ş. ile birlikte yürütülmüş olup son iki yılda ihaleye katılan firmalar; Adil Han Besi Çiftliği, Yaren Ziraat Mühendisliği Gıda ve Tic. Ltd. Şti., Spot Mühendislik Bilgisayar Tic. Ltd. Şti., 2004 yılında da Yıldırım Ar Et ve Et Ürünleri Ltd. Şti.dir. Söz konusu şirket tarafından Bursa'da 6.195, Malatya 1 inci bölgede 3.500 ve Malatya 2 nci bölgede 3.500 adet olmak üzere toplam 13.195 adet kurban kestirilmiştir.

Yardım Toplama Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin 15. maddesi, sadece kurban derisi ve bağırsak toplama yetkisinin THK'na ait olduğunu belirtmektedir. Mezkur mevzuat dahil, Türkiye Cumhuriyetinde halen yürürlükte bulunan mevzuatın incelenmesi sonucu görüleceği gibi, kurban kesen vatandaşların derilerini herhangi bir kurum veya kuruluşa bağışlamasını zorunlu kılan bir hüküm bulunmamaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kurban kesim işi ile ilgili olarak basında yer aldığı şekliyle herhangi bir usulsüzlüğü söz konusu olmadığı gibi besicilerin dolandırıldığı iddiası da gerçekleri yansıtmamaktadır. Bu gün itibariyle, 2004 yılı kurban ihalesini almış olan firma da dahil hiçbir besicinin Vakıftan herhangi bir alacağı bulunmamaktadır.

Büyük çoğunluğu ekonomik bir değer ifade etmeyen ancak korunması ve sahip çıkılması gerekenler ile özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı gibi resmi kurumların kullanımına ücretsiz olarak tahsis edilmiş Vakfa ait gayri menkuller mevcuttur.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın başlıca gelirleri bağışlar ve kiralardan oluşmaktadır. Bu gelirlerin 1/3'ü Vakfın idamesine, 2/3'ü de gayesine uygun olarak harcanmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı'nca, Diyanet İşleri Başkanlığı çalışanlarına yönelik herhangi bir ayni ve nakdi yardım yapılmamaktadır. Ancak, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin yüksek öğrenimde okuyan çocuklarına Vakfın Burs Talimatı çerçevesinde burs verilmektedir. Bunun yanında Vakıf Senedi gereğince ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızdan durumlarını belgeleyenler ile muhtaç oldukları anlaşılan vatandaşlarımıza imkan ölçüsünde ayni ve nakdi yardım yapılmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı Senedinin "Vakfın Gayesi" başlıklı 2. maddesi gereğince ibadethanelere, camilere ve Kur'an kurslarına yapım, onarım ve donanıma yönelik yardımlar yapılmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurtdışı faaliyetlerinin ağırlıklı bölümü eğitim faaliyetleridir. Bu faaliyetler, başta Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere, Dışişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde yürütülmektedir. Bu anlamda Vakıf tarafından yurt dışında, orta ve yüksek öğretim kurumları açılmış olup, bu okulların iaşe ve ibate, cari giderleri, Türkiye'den gönderilen öğretmenlerin ders ücretleri vs. tüm masrafları karşılanmakta; bunların yanında yurt dışında yaşayan dindaş ve soydaşlarımıza din hizmeti sunmak amacıyla kurulan Din Hizmetleri Müşavirlik ve Ataşelikleri aracılığıyla, dini ve hayri hizmetlerde kullanılmak üzere maddi yardımlar yapılmakta, Devletimizin ilgili kurumlarının bilgisi veya isteği doğrultusunda milli çıkarlarımıza uygun olarak yurt dışındaki tarihi eserlerin restorasyonuna katkıda bulunulmakta ve ihtiyaç duyulan yerlerde camiler inşaa edilmektedir. Muhtaç durumdaki soydaşlarımıza yapılan araç – gereç, gıda ve insani yardımların yanında dini yayınlar gönderilmesi de Vakfın önemli yurt dışı faaliyetleri arasında yer almaktadır.